

Schriftelijke vragen van het lid Van Haga van de Groep Van Haga aan de minister van VWS en de staatssecretaris van Digitale Zaken, mbt de beperkte invloed van het bron- en contactonderzoek en de CoronaMelder-app op de bestrijding van de pandemie:

d.d. 4 mei 2023

1. Hebt u kennisgenomen van het artikel 'Contactonderzoek GGD en corona-app dempten epidemie maar matig'¹?, van de Volkskrant en het onderzoek² waarop dit artikel gebaseerd is?
2. Is voordat het bron- en contactonderzoek stramien van kracht werd een impactanalyse gemaakt van de effectiviteit van dit programma? Zo ja, wat waren de resultaten daarvan en in hoeverre weken die af van de conclusies die nu uit bovengenoemd onderzoek komen? Indien deze erg afweken, kunt u dan beargumenteren hoe dit kan? Waarom is vooraf ingeschat dat de invloed op het in kaart brengen en indammen van het coronavirus zoveel groter zou zijn dan uiteindelijk daadwerkelijk het geval bleek?
3. Wie hebben de vermeende en beoogde impact van het bron- en contactonderzoek in kaart gebracht en volgens welke methodiek?
4. Hoe reflecteert u op het feit dat er 23 miljoen euro aan gemeenschapsgeld is gespendeerd aan - opnieuw - een ineffektieve coronamaatregel? Staat u, in retrospectief, nog altijd achter dit programma?
5. Wat zijn de gevolgen (maatschappelijk, financieel, economisch) geweest van het bron- en contactonderzoek voor de arbeidsmarkt en de werkgelegenheid, aangezien voor dit programma vele mensen moesten worden aangetrokken, die werden weggehaald uit andere sectoren, waarin niet zelden al personeelstekorten waren? Kunt u een kosten-baten analyse geven?
6. Was op enig moment gedurende de coronacrisis ook al duidelijk dat het bron- en contactonderzoek weinig bijdroeg aan de bestrijding van het virus? Zo ja, op welk moment bleek dat dit programma niet het beoogde en gewenste effect had, wie/wat kwam initieel tot deze conclusie en wanneer is uw ministerie en/of het kabinet hiervan op de hoogte gebracht? Waarom is het programma op dat moment niet heroverwogen en/of gestaakt? Hoeveel geld is daardoor onnodig uitgegeven aan een ineffektieve maatregel?
7. Waarom is de Tweede Kamer niet geïnformeerd over de tegenvallende effectiviteit van het bron- en contactonderzoek en de CoronaMelder en heeft daarover geen parlementair debat plaatsgevonden?
8. Vindt u het, achteraf gezien, niet logisch dat het bron- en contactonderzoek ineffectief was, aangezien het moeten inventariseren van coronabesmette personen, het in kaart moeten brengen van hun contacten en het vervolgens op de hoogte stellen van deze mensen door derden logischerwijs dusdanig veel tijd en moeite in beslag neemt dat de maatregel zijn doel al mist voor er überhaupt geschoten kan zijn?
9. Wat gaat u bij eventuele toekomstige infectieziektebedreigingen doen ten aanzien van bron- en contactonderzoek? Bent u voornemens om een andere strategie te gaan hanteren en zo ja welke, of gaat u deze maatregel schrappen?

¹ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/contactonderzoek-ggd-en-corona-app-dempten-epidemie-maar-matig~be86a146/>

² <https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2023.04.27.23289149v1>

10. Hoe reflecteert u op het feit dat veel mensen het bron- en contactonderzoek ervoeren als een inbreuk op hun privacy en die van hun omgeving en daarom ook niet bereid waren om bij de GGD te melden met wie zij in contact geweest waren en/of überhaupt niet meldden dat zij een vermeende coronabesmetting onder de leden hadden teneinde bron- en contactonderzoek te vermijden?

11. Hoe reflecteert u op de conclusie van de onderzoekers dat de CoronaMelder onderhevig was aan zoveel restricties dat hij niet meer effectief was? Onderschrijft u deze conclusies en kunt u dan verklaren waarom op voorhand niet duidelijk was dat deze app niet het beoogde resultaat zou boeken?

12. Kunt u uitleggen waarom deze app er per se moest komen, terwijl tijdens de ontwikkeling ervan al vele problemen ontstonden en vele (digitale) experts de effectiviteit, ontwikkelingswijze en wenselijkheid ervan al betwistten?

13. Bent u nog altijd van mening dat een 'meld-app' waarmee mensen dus kunnen worden aangemerkt als potentieel 'gevaar' voor de samenleving en de overheid de populatie op basis van een vermeende dreiging in kaart kan brengen en in de gaten kan houden wenselijk is?

14. Vindt u achteraf gezien niet dat een dergelijke app inbreuk maakt op de bewegingsvrijheid en anonimiteit van burgers, op oneigenlijke en speculatieve gronden en bovendien kan leiden tot maatschappelijke onrust en polarisatie? Zo nee, waarom niet?

15. Kunt u de onderzoeksanalyse³ delen waarin wordt beweerd dat de CoronaMelder toch nog 15 duizend besmettingen, 200 ziekenhuisopnamen en tussen de 110 en 250 sterfgevallen zou hebben gescheeld? Op basis waarvan zijn deze cijfers tot stand gekomen? Waarom is de RIVM-studie met deze berekeningen niet langer online beschikbaar?

16. Kunt u de modellen van het RIVM delen waarop deze berekeningen zijn gebaseerd?

17. Hoeveel verlies heeft Nederland geleden op de CoronaMelder? Hoe verhoudt zich dat tot de winst die ermee is geboekt?

18. Bent u voornemens om bij toekomstige gezondheids crises opnieuw een dergelijke app in te zetten? Zo ja, waarom en op welke manier denkt u zo'n applicatie dan dusdanig te verbeteren dat deze wel tot het gewenste resultaat leidt?

³ <https://www.nu.nl/tech/6136246/coronamelder-app-liet-de-r-waarde-met-slechts-03-procent-dalen.html>